

ТАҚРИЗИ РАСМӢ

ба автореферати диссертатсияи Юсупова Зарина Шарофитдиновна дар мавзӯи «Нақши Пешвои миллат дар рушди сиёсати иҷтимоӣ нисбат ба дастгирии занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (охири асри XX – ибтидои асри XXI)», пешниҳодшуда барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯи ихтисоси 6.1.1. Таърихи ватанӣ (таърихи халқи тоҷик)

Муқарриз: номзади илмҳои таърих, мудири кафедраи ҳуқуқшиносӣ ва таърихи Донишқадаи илмҳои дақиқ ва технологияи Тоҷикистон дар шаҳри Хучанд Ҷӯраев Муродҷон Сангинбоевич.

Диссертатсияи З.Ш. Юсупова ба масъалае бахшида шудааст, ки дар марҳалаи муосири рушди таърихшиносии ватанӣ мавқеи марказӣ дорад. Таҳқиқи нақши Пешвои миллат дар ташаккули сиёсати иҷтимоӣ нисбат ба занон на танҳо аҳаммияти илмӣ, балки арзиши амалӣ низ дорад, зеро он ба фаҳмиши механизмҳои идоракунии давлатӣ ва таъсири омили инсонӣ ба равандҳои иҷтимоӣ мусоидат мекунад. Муаллиф тавонистааст нишон диҳад, ки сиёсати гендерии Тоҷикистон дар давраи соҳибистиклолӣ маҳсули бевоситаи ирода ва ҷаъолияти мақсадноки роҳбари давлат мебошад, ки ин муқаррароти асосии тадқиқотро ташкил медиҳад.

Аз нуқтаи назари таърихнигорӣ, қори мазкур бо муқаммалӣ ва сохтормандии худ фарқ мекунад. Муаллиф на танҳо таҳлили густардаи адабиёти мавҷударо пешкаш намуда, балки ҷойгоҳи тадқиқоти ҳудро дар системаи умумии донишҳои таърихӣ муайян кардааст. Тақсими таърихнигорӣ ба се гурӯҳ имкон додааст, ки ҳам заминаҳои назариявии шӯравӣ ва ҳам дастовардҳои муосири илмӣ ватанӣ ва хориҷӣ мавриди баррасӣ қарор гиранд. Алоҳида бояд қайд кард, ки муаллиф ба таҳлили осори ҳуд Пешвои миллат ҳамчун сарчашмаи муҳими таърихӣ ва ҳуҷҷати сиёсӣ тавачҷуҳи хос зоҳир намудааст.

Заминаи сарчашмавии қор, ки аз санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ҳуҷҷатҳои оморӣ, маводи бойгонӣ ва тадқиқоти ҷомеашиносии саҳроӣ иборат аст, ба муаллиф имкон додааст, ки ҳулосаҳои ҳудро бо далелҳои бозътимод

пуштибонӣ намояд. Истифодаи маҷмӯи усулҳои тадқиқотӣ – таҳлилӣ, муқоисавӣ-таърихӣ ва сохторӣ-функционалӣ, ба арзёбии ҳамаҷонибаи равандҳои омӯхташаванда мусоидат кардааст. Мақсад ва вазифаҳои диссертатсия бо ҳам алоқамандии мантиқӣ дошта, аз дараҷаи баланди тарҳрезии илмии тадқиқот шаҳодат медиҳад.

Навгони илмии тадқиқот аз ду ҷиҳат аҳаммият дорад. Якум, муаллиф бори аввал дар сатҳи монографӣ маҷмӯи тадбирҳои сиёсати иҷтимоии давраи гузаришро дар робита бо шахсияти роҳбари давлат таҳлил намудааст. Дуюм, дар қор механизмҳои мушаххаси таъсири Пешвои миллат ба рушди соҳаҳои гуногун – аз тандурустӣ ва ҳифзи модар то соҳибқорӣ ва шуғли занон ошкор карда шудаанд, ки ин барои фаҳмиши амиқи равандҳои иҷтимоии муносири Тоҷикистон назаррас аст. Саҳми шахсии муаллиф дар ҷамъоварӣ, қорқард ва тафсири маводи илмӣ хуб ба назар мерасад ва бо мавҷудияти теъдоди зиёди интишорот тасдиқ мегардад.

Хулосаҳои диссертатсия бо далелҳои сарчашмавӣ пуштибонӣ шуда, дар маҷмӯъ эътимоднокии баланди илмӣ доранд. Муаллиф муваффақ шудааст, ки на танҳо тағйироти миқдории вазъи занонро нишон диҳад, балки робитаҳои сабабӣю натиҷавӣ байни ташаббусҳои сиёсӣ ва натиҷаҳои иҷтимоиро ошкор созад. Ин хусусияти тадқиқотро ҳамчун таҳқиқоти таърихии воқеъӣ тавсиф қардан мумкин аст, ки дар он ҳодисаҳо на ба таври тавсифӣ, балки дар заминаи замони муайян ва бо дарназардошти омилҳои гуногун таҳлил мешаванд.

Аҳаммияти назариявии тадқиқот дар он аст, ки он барои таҳияи концепсияи умумии сиёсати иҷтимоии давлати муосир, хусусан дар робита бо нақши роҳбарӣ ва омили инсонӣ, заминаи илмӣ фароҳам меорад. Ҳамзамон, қор барои тақмили минбаъдаи тадқиқоти муқоисавӣ дар сатҳи минтақавӣ ва байналмилалӣ маводи муфид пешкаш мекунад. Аҳаммияти амалии диссертатсия бо тавсияҳои мушаххас, ки ба беҳтар намудани сиёсати дастгирии занон дар сатҳи давлатӣ ва маҳаллӣ нигаронида шудаанд, муайян қарда мешавад.

Сохтори диссертатсия аз муқаддима, се боб ва хулоса иборат буда, пайдарпайии хронологиро нигоҳ медорад ва аз ташаккули заминаҳои назариявӣ ба таҳлили амалии равандҳо мегузарад. Ҳар боб ба яке аз самтҳои асосии сиёсати иҷтимоӣ нисбат ба қанон бахшида шуда, онҳо якдигарро пурра мекунад. Апробатсияи натиҷаҳо дар конференсияҳои гуногун ва интишори мақолаҳо дар маҷаллаҳои илмӣ муътабар ғувоҳи эътирофи илмӣ қор мебошад.

Дар маҷмӯъ, диссертатсияи З.Ш. Юсупова ба талаботи ба рисолаҳои илмӣ пешниҳодшаванда пурра ҷавобгӯ буда, аз дараҷаи баланди маҳорати таҳқиқотӣ, таҳлили амиқи илмӣ ва қобилияти муаллиф барои таҳияи хулосаҳои мустакил ва асоснок шаҳодат медиҳад. Мавзӯ ва мундариҷаи он ба ихтисоси 6.1.1. Таърихи ватанӣ (таърихи халқӣ тоҷик) мувофиқат менамояд.

Бо назардошти ҳамаи ғуфтаҳо, ба хулосае мерасем, ки Юсупова Зарина Шарофитдиновна сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих мебошад.

Муқарриз:

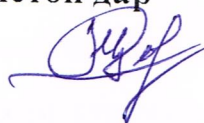
номзади илмҳои таърих,

мудирӣ кафедраи ҳуқуқшиносӣ ва таърихи

Донишқадаи илмҳои дақиқ ва

технологияи Тоҷикистон дар

шаҳри Хучанд

 Чӯраев М. С.

Имзои Чӯраев М.С. - ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

Донишқадаи илмҳои дақиқ ва

технологияи Тоҷикистон дар

шаҳри Хучанд



Акрамов А. Х

“ 5 ” 09 соли 2026